

Suomen uutisia

Ambulanssivajaus yli 50 prosenttia

Sairasautoille ja yleensä sairaankuljetusvälineille asetettavia vaatimuksia tiukennetaan lähiaikoina melkoisesti. Lääkintöhallitus ja Suomen Punainen Risti ovat yhteistyössä tutkineet asiaa ja neuvottelee parannuksista. Tärkeimpänä uusista vaatimuksista pidetään tekohengitystä ja imulaiteiden sisällyttämistä kaikkien sairausautojen kalustoon sekä standardisoidun parikokoon käytettöön.

Suomessa on nykyisin hieman vajaa 300 sairaankuljetusautoa, missä luvussa ovat mukana myös yksityiset, sairaankuljetukseen soveltuviin muunneltua vuokra- ym. autot. Lisäksi on käytettävissä viisi helikopteria, joista kolme on rajavartiolaiton. Ambulanssien arvioitu tarve olisi Suomessa n. 550 autoa, joten tällä kohdin on yli 50% vajaus. Helikoptereita, jotka ovat voittamattomia apuvälineitä syrjäseuduilla, etsinnöissä ja esim. merionnettomuuksissa, tarvittaisiin ainakin toiset 5 lisää.

Maanteitä valmistui viime vuonna 1,170 kilometriä

Maanteitä valmistui ja luovutettiin yleiselle liikenteelle viime vuonna koko maassa yhteensä noin 1,170 kilometriä. Uusia maanteitä oli näistä 220 kilometriä, ja vanhoja maanteitä parannettiin noin 950 kilometriä, kerrotaan Tie- ja vesirakennushallituksesta. Kestopäällystettä valmistui noin 500 kilometriä, ja lisäksi runsaasti 200 kilometrin osalta saatiin päällystämistyön ensi vaiheen kantsa kerros sidotuksi. Öljysoralla tai bitumisoralla päällystettiin noin 1,200 tiekilometriä.

MANILA -- Tuhansia soitettuja kantavia filippiiniläisiä toimeenpani maanantaina mielenosoituksen Yhdysvaltain Manilan-suurlähetystön edustalla, jossa he polttivat "Uncle Sam"ia kuvaavaa nukkea. Lähetystön suojaksi oli asetettu yli 400 poliisia. Mielenosoituksella haluttiin korostaa sitä kihtynytä mielialaa, joka Filippiineillä on puhjennut sen johdosta, että useita filippiiniläisiä on ammuttu US-sotilastukkojen alueilla. Kaikki surmansa saaneet olivat menneet tukikohtien alueille ilman asiaan kuuluvaa lupaa.

Suomen kielen opetus ulkomailla

HELSINKI -- Suomen kieltä opetetaan korkeakouluissa lukuisissa Euroopan maissa ja myös Yhdysvalloissa. Keskimääräinen oppilasmäärä vaihtelee 10-50 välillä. Suomen kielen lehtoraatteja on tällä hetkellä täyttämättä Reykjavikissa ja Napolissa. Puolaan matkusti kuluvan viikon alussa maisteri Olli Nuutinen aloittaakseen kielellemme opetuksen Varsovan yliopistossa. Eniten kieltämme opiskelaa Unkarin, Ruotsin ja Saksan yliopistoissa. Sen sijaan esim. Englannissa ei tunneta kiinnostusta suomen kieleen eikä siellä annetaakaan korkeakoulustusta suomen kielen opetusta.

Työttömyys

Viimeisimmän yhteenveton mukaan Suomessa oli kaikkiaan 40,272 työnhakijaa, joista työttömänä 32,986 henkilöä. Tämän työvoimavirranomaisten suorittaman laskelman mukaan, joka koskee tammikuun 16. päivän tilannetta, työttömyystilanne oli vaikein Tampereen työvoimapiirissä.

Lääkärit kielsivät LBJ:tä matkustamasta Lontoon

WASHINGTON -- Presidentti Johnson otti keskiviikkona vastaan lehdistön edustajat Valkeisen talon makuuhuoneessaan, jolle hän ilmoitti, ettei hän ollut vielä täydellisesti parantunut vilustumisestaan, minkä johdosta lääkärit katsoivat parhaaksi, ettei hän osallistuisi Churchillin hautajaisiin.

Presidentti Johnson nimitti hautajaisissa virallisesti Yhdysvaltoja edustavaan delegaatioon valtioliikkeen Dean Ruskin, korkeimman oikeuden ylituomarin Earl Warrenin ja USA:n Lontoon-suurlähettilään David Bruken. Varapresidentti Humphreyn sir Winstonin hautajaisiin osallistumista koskevaan lehtimiesten kysymykseen LBJ vastasi, ettei Humphreyn niistä pois jättäminen perustu mihinkään erikoisempaan syyhyyn.

Atomipommi

BOONN -- Itä-Saksalainen Neues Deutschland väittää, että amerikkalaiset aluperin suunnittelivat ensimmäisen atomipommin pudottamista Dresdeniin, Saksaan, kesällä 1944. Tämä väite sisältyi haastattelun, jonka lehdele antoi Dresdenin pormestarin Itä-Saksassa vuonna 1945-1958 ollut Walter Weidauer. Hän sanoi, ettei suunnitelmasta toteutettu, koska pommin rakenteesta ilmeni edeltäpäin aavistamattomia vaikeuksia ja koska neuvostojoukkojen eteneminen loppui. Weidauer sanoi, että pommituksen piti olla osa lännen "Operaatio Thunderista" Euroopan rintamalla.

Winston Churchillin ruumis oli kolmen vuorokauden ajan Westminster Hallissa, jossa se lepäsi kunniakorokkeella. Noin 4,500 ihmisen arvioitiin tunnistaneen kulkeneen Churchillin ruumiin ohi osoittaen siten viimeisen kunnioituksensa sodan aikaiselle johtajalleen.

Westminster Hallissa Simon de Montfortin parlamentti kokoontui ensimmäisen kerran lähes 700 vuotta sitten.

Washington haluaisi jakaa maailman huolten taakkaa

WASHINGTON -- Johnsonin hallitus haluaa Länsi-Euroopan ottavan hartiollisen osan maailman kehityksellisten ongelmien ratkaisusta, erityisesti Afrikan ja Kaakkois-Aasian alueiden taakasta, sanoivat viranomaiset Washingtonissa. He kieltäytyivät kertomasta mitkä erityiset alueet heillä oli mielessään tämän lausunnon antaessaan. On kuitenkin merkillepantavaa, että tähän taakkaan osallistuneiden luettelossa ei mainittu Länsi-Saksaa ja Italiaa.

Viranomaiset mainitsivat Englannin toiminnan Kyproksessa, Adenissa, Afrikassa ja Malesiassa, Ranskan toiminnan entisissä afrikkalaisissa siirtokunnissaan ja Belgian toiminnan Kongossa.

Viranomaiset lisäsivät Yhdysvaltain olevan huolestunut siitä, että Euroopassa puuttuu kiinnostusta vapaan maailman ongelmiin. Käsitellessään eurooppalaisten lehtien arvelua, että Yhdysvalloissa saatava ilmaantua uusi eristäytynisyys, viranomaiset sanoivat, että he ovat taipuvaisempia etsimään eristäytynisyyden suuntia Euroopasta.

On totta, että Yhdysvallat on kiinnittänyt ajatuksensa Kaakkois-Aasiaan, mutta Yhdysvaltain kiinnostus ja huoli Euroopan kysymyksistä ei ole vähentynyt.

Kuuban naiset Hyvän taloudellisen kauden odotetaan jatkuvan

WASHINGTON -- Jatkuvan hyvinvoinnin ja maamme taloudellisen kasvun ja vakaan hintatason odotetaan jatkuvan, lausuttii Johnsonin hallituksen taloudellisessa tilannekatsauksessa, mikä torstaina alistettiin kongressille.

Tilannekatsauksen laatineet taloustieteilijät vakuvuutta uskoivat, että Yhdysvaltoja ei uhkaa pulakausi. Maamme talous tulee kasvamaan 33 biljoonalla dollarilla. Työttömyys on kuitenkin vielä noin 5,2 prosenttia, jota määrää hallitus pitää liian korkeana ja pyrkii alentamaan sen neljään prosenttiin.

Talouselämän auttamiseksi on hallitus esittänyt 1,5 biljoonan dollarin ostoveron poistamista ja korotusta Social Security eläkkeisiin sekä toisaalta yleistä tuloveronalennusta. Nämä toimenpiteet johtaisivat yleisen ostokyvyn voimistumiseen, mikä toisaalta auttaisi liike- ja talouselämää.

He ovat taipuvaisempia etsimään eristäytynisyyden suuntia Euroopasta. On totta, että Yhdysvallat on kiinnittänyt ajatuksensa Kaakkois-Aasiaan, mutta Yhdysvaltain kiinnostus ja huoli Euroopan kysymyksistä ei ole vähentynyt.

Kuuban naiset Hyvän taloudellisen kauden odotetaan jatkuvan

HAVANNA -- Kuuba ottaa maataloustyöläisiksi kymmeniä tuhansia naisia maan työvoimapolun helpottamiseksi. Selostessaan suunnitelmia TV-lähetysessä pääministeri Fidel Castro sanoi: -- Tämän maan edistymisen ja menestymisen riippuu suuresti määrin siitä, miten naisväestö saadaan mukaan tuottavaan toimintaan. Suuri osa miehepuolisesta työvoimasta leikkaa sokerisatoa, ja pienempien satojen, kuten tupakan, tomaatin ja muiden vihannesten korjuuta pidetään sopivana työnä naisille. Heidän lapsiaan varten perustetaan erityisiä lastenseimiä.

Castro lisäsi, että määrättyjen vihannesten säännöstely voidaan lopettaa vuoden loppussa. Hän lupasi, että Kuuballa on plakkoin rajoittamattomat määrät maitoa -- kolminkertaisesti se määrä, jota nykyinen yli kuuden miljoonan väestö kuluttaa.

SELMA, Ala. -- Neekeripastori Martin Luther Kingin kiinnpuun hyökännyt valkoinen mies Jimmy George Robinson on tuomittu vaihtoehtoisesti 60 päiväksi kirkkoluokseeseen tai 100 dollarin sakkoihin.

Baltimoren satamatyöläiset kantona kassessa

BALTIMORE, Md. -- Toiveet 17-vuorokautta kestäneen satamatyöläisten hylkäävä päätös tuli täydellisenä ylättyksenä. Muuan New Orleansissa toimiva liittohallituksen viranomainen sanoi, että baltimorelaisten kielteinen äänestysuusi, johtui kommunistien agitatorista. Samanlainen lausunto annettiin New Yorkissa kun N.Y:n satamatyöläiset ensimmäisen kerran äänestivät esitystä vastaan tkin 8 päivä. 60,000 satamatyöläisten lakko on aiheuttanut jo maan talouselämälle lähes 500 miljoonan dollarin tappion.

Haaste

NEW YORK -- Amerikkalaisen asiantajaja Mark Lane on haastanut kööpenhaminalaislehden Berlingske Tidendenin vastaava toimittaja Axel Moosin oikeuteen kunnianloukkauksesta. Hän vaatii 5,000 kruunun korvauksia.

Lane katsoo lehden julkaiseen loukkaavia kirjoituksia hänestä ja hänen työstään presidentti Kennedyn murhan selvittämiseksi. Hän suhtautuu hyvin epäilevästi murhaa koskevaan Warrenin komission selontekoon. Berlingske Tidendenin asiantajaja on vaatinut syytteen kumoamista. Oikeuskäsittelyn valmistelu ja jatketaan 8. helmikuuta.

Vainooko Pearson Diefenbakeria?

PRINCE ALBERT, Sask. -- Opposition johtaja John Diefenbaker sanoi uskovansa että pääministeri Pearson ja liberaalipuolue ovat sen liikkeen takana, joka pyrkii syrjäyttämään hänet konservatiivipuolueen johtajan paikalta.

"Liberaalien propagandakone on aktiivinen ja tähdyttymä minua kohti vetäytyneen yleisön silmät pois hallituksen huonosta hoitamisesta", sanoi Mr. Diefenbaker nuorten konservatiivien kokouksessa kotivälipiirissään. "Mielenkiintoista on se että liberaalipuolue on ilmeisesti onnistunut saamaan kannatusta joiltakin konservatiiveilta", jatkoi hän. (V.S.)

USA valmis pohtimaan uutta Saksan aloitetta

WASHINGTON -- Yhdysvallat on valmis harkitsemaan Ranskan, Länsi-Saksan ja Englannin mahdollisia ehdotuksia liittolaisten Saksan jälleenyhdistymistä koskevia neuvotte- luja varten, sanoi valtionvi-

raston edustaja. Ranskan tuesta ilmoitettiin aikaisemmin tällä viikolla presidentti de Gaulle ja Länsi-Saksan liittokanslerin Erhardin kaksipäiväisen konferenssin päättyessä Rambouilletin linnassa.

Ilmoitus annettiin sen jälkeen, kun Ranskan presidentti de Gaulle ilmoitti kannattavansa lännen uutta aloitetta Saksan jälleenyhdistymiskysymyksessä.

Länsisaksalainen sotalaiva matkalle maailman ympäri

BOONN -- 5,400 tonnin Deutschland lähti Kielistä tiistaina saksalaisen sotalaivan ensimmäiselle maailman ympäripurjehdukselle toisen maailmansodan päättymisen jälkeen.

Deutschlandissa on 283 miehen pysyvä miehistö. Se kuljettaja 267 laivaston kadettia Etelä-Intiaan, Filippiineille, Japaniin, Hawaijiin, San Fran-

ciscoon ja Azorien saarten ohiitse Brestiin, Ranskan Atlantin-rannikolle. Deutschland on Länsi-Saksan laivaston suurin koululaiva.

Kaksi kuukautta Deutschlandin lähden jälkeen purjealus Gorch Fock lähtee Puerto Ricoon laivaston harjoitusohjelman mukaisesti. Aluksessa on 65-henkinen miehistö ja 150 kadettia.

Vielä atomisukellusveneit- ten aikanakin purjealukset kuten Gorch Fock ovat parhaat

totutettaessa nuoret kadetit mereen, tuleen ja säähen, sanovat Länsi-Saksan laivaston upseerit.

Deutschlandin ja yli kolme kertaa maapallon ympäri purjehdineen Gorch Fockin lisäksi Länsi-Saksan laivastolla on kaksi 2,400 tonnin kuljetusalusta -- Ruhr ja Donau -- jotka on muutettu koulutustar- koituksia varten. Laivastoon kuuluu tätä nykyä 186 sotalausta, 47 huolto- alusta.

Lentokadettien eroaminen jatkuu

AIR FORCE ACADEMY, Colo. -- Ilmavoimien kadettikoulussa tapahtunut skandaali on johtanut keskiviikkona 30 kadettien eroamiseen. Ero- pyynnön on tähän mennessä jättänyt jo 65 kadettia ja määrät odotetaan kohoavan ainakin 100, sanottiin asiaa tunte- valla taholla.

Ilmavoimien kadettikoulun maineelle hyvin ikävä skandaali johuu siitä, että eräs kadetti varasti joulukuussa pidettyjen kokeiden oikeat vastaukset si- sältäneet paperit juuri ennen tärkeitä kokeita ja varastettuja tulospapereita myytiin sitten toisille kadeteille.

Atomikello

WASHINGTON -- Yhdysvaltain armeijan tiedemies on rakentanut atomikellon, joka pystyy osoittamaan sekunnin tuhannesmiljoonanosan, ilmoitettiin Washingtonista. Kello vetä itse itsensä ja jättää vain sekunnin kolmesadassa- vuodessa. Se painaa noin 44 paunaa.

Kellon hoitamiseen tarvitaan vain yksi mies. Tällaisia tarkkoja ajannäytäjiä tarvitaan ohjusten ja satelliittien seuraamisessa, tukaverkossa ja äärimmäisen läheisillä jakso- luvuilla toimivissa radio- laitteissa.

LBJn 100 BILJOONAN BUDJETTI

WASHINGTON -- Vähäisiä supistuksia sotilasmenoihin ja merkittäviä lisäyksiä opetus-, terveydenhoito-, talonrakennus- ja asutus- sekä köyhyydenvastustamiseen ei ole ehdotetaan 99,7 biljoonan dollarin loppusummaan kohoavassa uudessa talousarviossa, jonka presidentti Johnson maanantaina esitti kongressille.

Kongressille lähettämässään sanomassa presidentti sanoi, että ensi varainhoitovuoden budjetin päätavoitteena on "suuri yhteiskunta", jonka toteuttamisesta hän mm. virkaanastujaispuheessaan antoi lupauksen.

Valtiovarainsihteri Douglas Dillon sanoi, että hän todennäköisesti eroa lähikuukausien aikana.

Hän kertoi lehtimiehille budjetin julkaisemisen yhteydessä, ettei hän odota olevansa toimeensa, kun presidentti Johnsonin verouudistusehdotukset esitetään kongressille muuttaman kuukauden kuluessa.

Huomioitsijoiden mukaan budjetitiedotus osoittaa, että Johnson jatkaa Kennedy-aloit- tamaa linjaa, joka tähtää taloudellisen kasvun lisäämiseen verohelpotuksien avulla.

Lukuunottamatta puolustus- sen alalla tehtäviä supistuksia ja sosiaalimenojen lisäämistä, ei budjetissa ole merkittäviä muutoksia, jotka osoittaisivat hallituksen poliittikan muuttumista. Merkittävien lienee muutos ulko- maisen kokonaisavun kohdalla.

Esityksessä pyydetään varoja tähän tarkoitukseen 3,38 biljoonaa vastaavan summan olta- vana vuonna 3,5 biljoonaa.

Kaikkia ohjelmissaan hallitus näyttää pyrkivän estämään dollarin virtaamisen maasta, jotta maksutaseen ta- sapaino voitaisiin palauttaa.

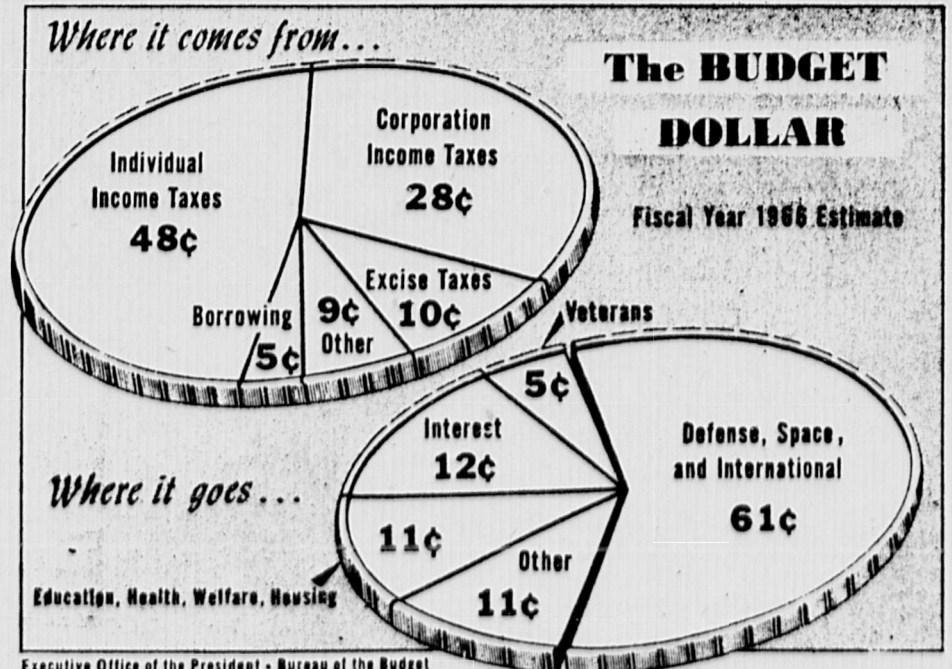
Sosiaalimenojen osuus budjetista kohoa ensimmäisen kerran historian aikana yli kymmeneen prosenttiin. Opetus-, terveydenhoitoon, talonrakennukseen ja asutustoimintaan sekä yleiseen köyhyyden vastustamiskampanjaan ehdotetaan yhteensä 11 biljoonaa dollaria eli 3,6 biljoonaa enemmän kuin aikaisemmin.

Teknillisesti uusi talous- arvio pystyytelee 100 biljoonan dollarin tason alapuolella, mutta jos otetaan huomioon eri-

tyisraha- ja veroilmoitusten pet- tävät kustannukset, kuten esim. teiden rakennusohjelma, ja muut "erityiserit", nousevat kokonaisluku 127 biljoonaa ja kokonaistulot 121 biljoonaa dollariin.

Sanomassaan Johnson täh- densi kuitenkin, että liitto- valtion menot lisääntyvät hitaammin kuin bruttokansan- tuote. Ensimmäisen kokonais- menot muodostavat 15 prosenttia bruttokansantuotteesta vastaavan prosenttiluvun olta- vana vuonna 1960 16 prosenttia ja vuonna 1955 17 prosenttia.

Kosketellessaan puolustus- menojen supistuksia presi- denti sanoi, että supistukset ovat mahdollisia, koska en- tisen presidentin John Kenne- dyn vuonna 1961 aloittamat suuret sotilalliset uudistuk- set on saatu melkein päätök- seen. Sanomassaan Johnson tähdensi kuitenkin, etteivät su- pistukset merkitse Yhdysval- tain luopumista maailman johtavan sotilasvallan ase- masta. "Sotavalmemme on saatettu uudelle korkealle tasolle -- voimakkaat nyky- aikaiset puolustusvoimamme ovat riittävät täyttämään teh-

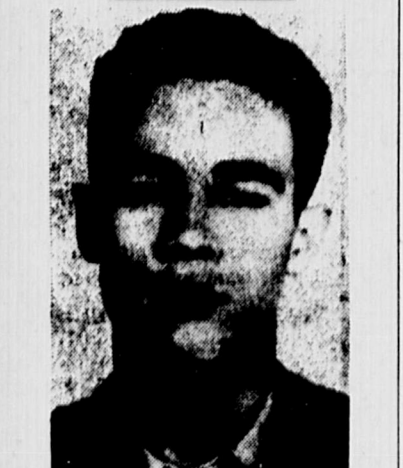
tävää", presidentti sanoi. "Yhdysvalloilla ja sen liittolaisilla on nyt käytettävissään sotavoimat, jotka saavat mah- dollisen vihollisen luopumaan ydinasehyökkäyksestä ja jotka pystyvät torjumaan kaikki tavanomaiset aseine tehdyt hyökkäykset, presidentti lisäsi.

Sanomassaan Johnson pyysi kongressilta virallista val- tuutusta uuden strategisen aseen ja sotilaskuljetuskoneen

rakentamiseksi, joista hän mainitsi puheessaan viime kuussa. Uusi ase on Polaris- sukellusvenettä varten suun- niteltu Poseidon-ohjus, jonka kantosäde on n. 1,700 mailia ja rajähälyysvoima kaksi mega- tonnia.

Uusi huipputopea kuljetus- kone pystyy kuljettamaan 750 henkeä. Huomioitsijoiden mu- kaan kone saa aikaan vallan- kumouksen siviili-ilmailun al- la, jos sitä ryhdytään val-

mistamaan myös kaupalliseen tarkoitukseen. Avaruusmenoista on kaksi- kolmasosa ehdotettu käytet- täväksi Apollo-suunnitelmaan. Tämän suunnitelman mukaan kaksi amerikkalaista astro- nauttia lähetetään kuuhun en- nen vuoden 1969 loppua. Avaruusbudjetin sisältäyt varoja lisäksi useita avaruusteltoja sekä Marsiin kuuden vuoden kuluessa lähetettävä Voyager- kapselia varten.

WASHINGTON -- Walter L. Parman, 32 vuotias entinen huoltomies on asetettu FBI:n "Ten Most Wanted Fugitives"- listalle. Häntä syytetään val- tioviraston vakoiolutoimiston palveluksessa olleen 32-vuo- tiaan sihteerin, neiti Shirley Ann Carey'n murhasta. Shirley Ann Carey'n alaston ruumis löydettiin tkin 9. päi- vän aamuna Washingtonin ka- dulta. Uhrille oli tehty väki- valtaa. Ruumis löydettiin sa- malta paikalta, jossa hieman aikaisemmin oli tehty väkival- taa erälle 29-vuotiaalle kuor- ta jäsenelle, jolta myös ryös- tettiin samalla rahat. Poliisi kertoi, että neiti Carey oli todennäköisesti sur- mattu jossain muualla ja ruumiis- oli myöhemmin tuotu puisto- kujalle. Hänen vaatteitaan ei löydetty.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) — Established 1905

Published Tuesday, Thursday and Saturday, except on holidays by the Raivaaja Publishing Company
48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.
Phone 343-3922

Second class postage paid at Fitchburg, Mass.

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

TOIMITTAJAT

Savele Syrylä, T. Erik Minkinen, Lempi Ikävalko-Toivola
Tilauksinnot Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$5.00
Single Copies 10c

Asia joka vaatii selvityksen

Presidentin sairastuminen raskaan virka-astujaisviikon ohjelman päätyttyä ja joutuminen sairaalaan on jälleen tuonut esille asian josta viime kongressin istutokaudella keskusteltiin paljon, mutta ei saatu päätökseen. Ratkaistavana on, jos presidentti sairastuu ja tulee kykenemättömäksi, fyysillisten tai mentaalisten syitten takia, kuka ratkaisee onko presidentti kykenevä hoitamaan virkaansa.

Asia on selvä jos presidentti kuolee, mutta kun hän sairastuu vaikeasti ja katsotaan että hän ei voi hoitaa virkaansa, kuka päättää että hän on kykenemätön joten virkatehtävät on annettava varapresidentille ja sitten jos hän tervehtyy, kuka päättää että hän on tervehtynyt niin että voi jälleen hoitaa virkaansa, joten varapresidentin, joka on väliaikaisesti hoitanut virkaa, on luovutettava valtuudet takaisin presidentille.

Asiasta keskusteltiin paljon viime vuonna ja senaatti jo hyväksyi 65 äänellä 0 vastaan että presidentti voi nimittää varapresidentin kongressin molempien huoneiden enemmistöllä. Mutta kuka päättää presidentin kyvystä hoitaa virkaansa jos aikaisemmin on päätetty että hän ei pysty viran hoitoon, mutta tervehtyy jälleen. Kuka on silloin päätösvaltainen sanomaan että presidentille on palautettava virkavaltuudet?

Viime vuonna, jolloin asiasta keskusteltiin kongressissa, tilanne oli hyvin arkaluontoinen. Presidentti Kennedyn kuoleman jälkeen tuli varapresidentti Johnson presidentiksi. Maassa ei ollut sen jälkeen varapresidenttiä. Tällainen oli tilanne 14 kuukauden aikana.

Vuoden 1947 lain mukaan olisi parlamentinpuhemies, 73-vuotias John McCormack tullut presidentiksi siinä tapauksessa että Johnson olisi kuollut. McCormackia ei tahdottu loukata hyväksymällä laki jonka mukaan joku muu olisi voinut tulla presidentiksi.

Nyt on tilanne aivan toinen, meillä on nyt varapresidentti. Mutta presidentti Johnsonin sairastuminen toi kuitenkin tämän asian jälleen päiväjärjestykseen, vaikka LBJ sairaus ei tällä kertaa olekaan vakavaa laatua.

Mutta olisi kuitenkin oltava selvä lakiohje jota voitaisiin noudattaa siinä tapauksessa että asia todella tulisi ajankohtaiseksi. Siitä olisi keskusteltava ja päätettävä nyt kun asiasta voidaan keskustella matillisesti, ilman mitään arkaluontoisuutta, ja pohtia kysymystä joka puolelta.

Asia jäänyt toistaiseksi hyllylle

Milloin hyvänsä joku hallitus sanoo toisille hallituksille "teidän täytyy" on riski että vastaus on kielteinen. Näin on juuri tapahtunut Yhdysvalloille kun se yritti painostaa Atlantin sopimuspiirin maita hyväksymään monenkeskeisen ydinlaivaston, MLF, kuten sitä lyhyesti kutsutaan, jonka mukaan NATO maat yhteisesti omistaisivat 25 laivaa, jotka olisi aseistettu 200:lla Polaris ohjuksella.

Ensin Ranskan de Gaulle antoi tietää että hän ei tule yhtymään siihen. Länsi-Saksa, joka oli aluksi kiinnostunut MLF-ydinlaivaston muodostamisesta, näyttää muuttaneen mieltään. Nyt on Turkki tiedoittanut Washingtonille ettei se enää ole kiinnostunut koko asiasta.

Valkoisesta talosta tulee nyt tieto että nootissa, koskien MLF ydinjoukkoja tuli erehdys, sanonnassa jossa vaadittiin sen hyväksymistä viimeistään v. 1964 loppuun mennessä. Nyt selostetaan ettei minkäänlaista painostusta alunperin tarkoitettu. Valtiodepartmentin nootin pitäisi lopettaa erinäisten ryhmien yritykset NATossa ja valtiodepartmentissa pakottaa MLF-ydinjoukkueitten hyväksymiseen. Toistaiseksi koko asia on rauennut.

Lyhyesti

Ray C. Bliss, Ohiosta, joka on valittu republikaanipuolueen puheenjohtajaksi, pidetään taitavana ja kokeneena poliitikkona joka on kiinnostunut tehostamaan puoluekoneiston toimintaa. Sanotaan että hänelle annetaan paljon vapautta rakentaa uudelleen puoluekoneiston joka on hyvin pirstoutunut Goldwaterin oltua komentavassa asemassa. Puolueen johtajat ovat viisastuneet, joskin hyvin murheellisia, vaalitappiostaan ja ovat päättäneet että yksikokemus Goldwaterin kanssa puolueen johtajana riittää. Nyt on yritettävä koota sirpaleet ja liittää ne yhteen.

Yhdysvalloilla on 290 diplomaattista lähetystöä 113 maassa. Jokaisena päivänä valtiodepartmentiin tulvi 1,300 sähkösanomaa maapallon eri osista. Täältä lähetetään päivittäin 1,000 sähköä.

Lääkärin kulut ovat kohonneet, v. 1950 meni jokaisesta dollarista 4.8 senttiä, nyt 6.8 senttiä.

Opening the Door

Raisa: "ME NAISET"

Monet Raivaajan lukijoista tuntevat Pohjanmaan melko hyvin. Sikäläiset paikannimet ovat tuttuja, toiset suoraan kotiosista. Seinäjoen tiedävät kaikki. Eikä Seinäjoelta ole pitkään matkaa Kristinankaarta pitkin Teuvalle.

Teuva tuli viime olympialaisten aikana kuuluisaksi. Muuan kultamitalimies, nimittäin Pauli Nevala, on teuvalainen. Ja tämä paikkakunta Paulineen kaikkineen on esiintynyt sen jälkeen Suomen lehdistössä tuhka tiheään.

Tuonnottain saamassani Suomen johtavassa televisio- ja radiolehdessä nimeltä "Katso" oli kerrassaan mainio kirjoitus Teuvan Pauli Nevalasta. Ja vaikka tämä onkin naisten palsta, otetaan aiheeksi tällä kerralla juuri tämä "Katso" lehden kirjoitus.

Tällä Amerikassa presidentti Johnsonin kutsuu Valkoisesta talosta pidettävään kutsuun eri alojen kuuluisuuksia. Niin kutsuu kutsuuhinsa presidentti Urho Kekkonekin. Ja eräisiin kutsuihin hän toivoi saavansa viime olympialaisten kultamitalimiehet.

Saadakseen tietää, mitä keihäänheittomestari Pauli Nevala ajattelee presidentin kutsuun menosta. "Katso" -lehti lähetti Mindele Londonin nimisen toimittajansa Teuvalle Paulia haastattelemaan. Mindele, joka muuten on naistomittaja eikä mies, meni Teuvalle. Sanojensa mukaan hän uskoi tapaavansa voimapehneen, joka uskoisi itseensä ja uskaltaa olla uskollinen omalle itselleen. Ja totisesti hän tapasikin.

Kyllä on ihan turhaa luulla, että minä rupean kenenkään juoksupojaksi. Minä en mene minne kasketään, ellei minua huvita. Se on vastoin periaatteitani. . . .

Tähän tapaan Mindele London kuuli Pauli Nevalan puhelevan erään teuvalaisen radioluokkeen takahuoneessa.

Sen jälkeen Pauli Nevala harppasi takahuoneesta liikkeen läpi pihalle edes välikasemalla Helsingistä tullessiin. Vaittassa vielä antamaan haastatteluja!

Mutta Mindele London ja eräät mukana olleet harppasivat Paulin perässä ja pyysivät haastattelua. Pauli sanoi:

- Jutut saavat nyt jo riittää. Minä en viitsi enää toistaa samoja asioita. Tähän tullaan joukolla, ja lehtimiehiä riittää joka päivälle. Kysyvät ja jautavat samoja asioita. Sitten kutsutaan, että onpa siinä hyvä mies. . . .

Pauli Nevala hyppäsi autoonsa ja lähti. Helsingistä tulleet lähtivät autollaan perässä. Pyhädyttiin vaaleanvihreän omakotitalon edustalle.

Helsingistä tulleet eivät uskaltaaneet ensin mennä teistä pitemmälle. Pauli paiskeli puita uuniin ja puhui itseksensä tontutessaan:

- Kelpaa sitä nyt tänne rynnätä. Jos olisin esimerkiksi viime kesän aikana kertaakaan luenut mistään lehdestä yhden ainoan myönteisen sanan, olisi tuntunut ja tuntuisi nyt huomattavasti paremmalta.

Mutta mitään muuta ei ole tehty kun haukuttu. Sitten kaveri menee ja kerran sattuu keihäs lipsahtamaan oikeassa paikassa oikealla tavalla, eikä lässyryksestä ole tulla loppua. Siitä alkaa vähitellen kyllästyä kaikkiin juttuihin. Nyt on jo kaikin valmis tunnustamaan, että kyllä minä aina tuohon kaveriin uskon. . . . Kyllä kai. . . .

Pauli Nevala oli pahalla päällä. Mutta Helsingistä tulleet sen kuin odottivat. Lauhtuahan jokainen, kun odottaa. Vaikka toisaalta Paulilla oli oikeus olla pahalla päällä. Hän oli sitä aidosti, reilusti ja teeskentelemättä. Odottajille tuli mukava olo. Maireat hymyt ja pokkurivat tervetuloitukset eivät oikeastaan, alkuaan olisi sopineet siihen kuvan, joka kaverista oli saatu. Miehestä, joka Tokiossa toi Suomelle keihäänheiton kultamitalin.

Hetken päästä Pauli rupesi taas heittelemään klapeja pesään. "Katso" lehden toimittaja ja sanoi unohtavansa haastattelun, mutta halusi kuulla, meneekö Pauli Nevala presidentinlinnaan vai ei.

- No kutsuivathan nuo, mutta en minä semmoisiin juhlisiin. Joo kyllä ne pyytäneet ovat, mutta. . . .

Toimittaja pyysi lupaa ottaa valokuvan. - No juu, mennään tuonne ulos, sanoi Pauli. - Rasittaa vaan kun kaikki ravaavat tänne ja kysyvät samoja asioita, että mitä tuntuu. Luulisi sitä nyt juttutekijöiden itsensäkin pysyvän keksimään, mitä miehestä tuntuu. . . . Eivät minulle enää osaa sellaista kysymystä esittääkään, jota en voi kuitata kieltämällä tai myöntämällä. Nyt minulla on kaikki hyvin, mutta jos olisivat taloudelliset asiat olleet aina raleissa, niin ei olisi huippu-urheilijaa täällä tullut. Eivät ne varakaiden kotien pojat itseään rääkkäämään rupea. Ennen suunnin jokaisesta häviöstä harjoittelemaan niin, että voittoa varmaankin tulisi seuraavalla kerralla, mutta nykyään epäonnin voi jo vähän hymyilyttääkin. . . .

Pauli Nevala kertoi opettavansa Teuvan poikia urheiluaan. Etenkin hän neuvoee keihäänheiton salaisuuksia. Heittäjän on harjoitettava. Mikä sopii yhdelle, ei sovi toiselle. Ja pojat harjoittelevat Tottaan nyt kultamitalimehen johtaessa. Yllään heillä on Teuvan Rivakan ruusuvat puse-rot.

Teuvalaiset laskevat leikkiä siitä, että ei toivota toista kultamitalimesta kuitenkaan. Muistella Pauli Nevalan suurta päivää Tokiossa mainitaan päivän muodostuneen suureksi Teuvallakin. Sanotaan: "Ei sitä voi kenenkään elämässä olla kuin yksi sellainen päivä. Ei sitä kestäisi toistamiseen. Viikkoon ei tulut ihmisten toista mitään. . . . Sen jälkeen Pauli Nevalaa on sitten kutsuttu nimellä "Suuhajava käsi".

Ja mitä sanoi Pauli Nevala toimittaja Mindele Londonille tämän lähtiessä? Hän sanoi: - Turha täällä Teuvalle teidän toimittajien on tosiaankaan kulkea, kun mies ei ole kunkin kerran kokonaan saanut kunnan tuloksen. Yksi ainoa onnekas lipsahdus. Sen takia ei Teuvalta presidentin linnaan lähdetä. . . . Pauli Nevala tosiaankaan tainnut lähteä.

Jutustelua

TAASAARVOISUUSLAISSA VIELÄ SAAVUTETTAVAA

Miten köyhä saa tehokasta lakia?

Liittovaltion ja valtioiden rikosjutuissa perustuslaki takaa että jokaisella rikoksesta syytetyllä on oikeus saada lakimiehen apua. Mutta käytännössä tämä ei ole helppoa.

Joku on sanonut että "vaikka Amerikassa on sama laki köyhällä ja rikkalla, olemme tyytymättömiä systeemiin joka varaa yhden lakimiehen rikkaille ja toisen köyhille.

Monrad Paulsen, joka opettaa rikoslakia Columbiaviljoiston lakikoulussa, ottaa asian käsiteltäväkseen "taasaarvoisuutta oikeudessa köyhälle". "Equal Justice for the Poor" Man" nimisestä Public Affair Pamphlet kirjassessa.

Niin hiljattain kuin 1963, hän huomauttaa, Yhdysvaltain liioleus julisti että jokaisella syytetyllä on oikeus olla edustettuina lakimiehen kautta valtioiden rikosjutuissa, jos syytetty sitä vaatii.

Ikävä on todeta, American Bar Associationin raportin mukaan, että "Yhdysvaltain 3,110 kaunita suurin osa lyö laimin tehtävänsä varata köyhille pätevää lakia. Suurin osa kauneista nimittämällä puolustuslakimiehen köyhille jota pidetään väärityytenä sekä köyhää että lakimiestä kohtaan. Tehokasampi pi tapa on käyttää vapaaehtoisia systeemiä, jonka käyttö leviää, saada avustusta Ford Foundationilta.

Toinen tapa varata köyhille puolustusta rikosjutuissa on palkata yleinen puolustaja. Vaikka viime mainitussa tavassa on joitakin etuisuuksia, jotkut arvostelevat tätä sen takia että valtio tässä toimii syyttäjänä sekä puolustajana.

Yhä enemmän virkailijat ovat tulleet siihen johtopäätökseen, että systeemi, jossa lautakunta on ulkopuolelta hallituksen, mutta jonka rahoitus tulee veroista, on paras.

Hiljattain hyväksyttiin laki joka oikeuttaa liittovaltain lämmäreita nimittämään lakimiehiä liittovaltiuksen rikosjutuissa syytetyille jonka rahavarojen ovat niin pienet ettei hän saa pätevää puolustusta muuten.

Tämä systeemi varaa visitt palkkioit lakimiehelle ja myöskin varaa rahaa kuluja varten. On huomioitava että laki ei vaadi että syyllinen on köyhä, vain että hänen rahavaransa eivät riitä tehokkaaseen puolustukseen.

Köyhän turvaaminen ei rajoitu ainoastaan rikosjutuihin, mutta myös siviilijutuihin, sillä nykypäivän monimutkainen elämä vaatii laillista apua jota köyhät eivät kykene maksamaan.

Vaikka huomattavia edistysaskeleita on tehty viimeisten vuosien aikana, Paulsen on vakuuttettu että "olemme vielä kaukana siitä että lakia puja varataisiin perheille jotka laskevat köyhii tai keskiluokkaan, verrattuna siihen tukeen jonka rikkait saavat.

Ilmoittakaa juhlanne Raivaajassa

Kuuntelemisen hyvä taito

Jos lapsenne ei menesty koulussa, siihen saatlaa oia syynä se, että hän ei ole oppinut kuuntelemaan tehokkaasti. Harvoin tulee ajatelleeksi, että kuunteleminen on akateemisen elämän tärkeimpiä oppiaineita sen kaikissa vaiheissa. Tutkimukset ovat osoittaneet, että sellaiset lapset, joiden on vaikea oppia lukemaan, ovat myös huonoja kuuntelijoita.

Yhdysvaltojen kansallisen kasvatusyhdistyksen tutkimus korostaa kuuntelemisen tärkeyttä. Tutkimus osoittaa, että jokaisesta luokasta viettämässään kymmenestä tunnista oppilas kuluttaa yhdeksän kuuntellen luentoja ja keskusteluita. Kaikesta kuulemastaan hän muistaa vain puolet.

60 prosenttia kansakoululap- sen ajasta menee opettajien kuuntelemiseen, mutta lapsi muistaa vähemmän kuin kolmannen kuulemastaan. Tutkimuksessa havaittiin selvä riippuvaisuusuhde hyvien kuuntelijoiden ja hyvien lukijoiden välillä. Lapsi, joka ei tiedä, kuinka opetusta pitäisi kuunnella, joutuu lukiessaan todennäköisesti suurempiin vaikeuksiin kuin hyvät kuuntelijat.

Kasvatuksen kehitystutkimuksia johtavan Stanford E. Taylorin mukaan Yhdysvaltain kouluissa on kieltämättä annettu paljon ohjeita tällä alalla, mutta siitä huolimatta voidaan kuuntelemisen taitoa yhä opettaa. Jos tarjolla on erikoisohjeita voidaan kuuntelemisen taitoa parantaa vielä huomattavasti. On voitu todeta, että op- piessaan kuuntelemaan lapsi alkaa myös lukea paremmin ja hänen kielitaitonsakin paranee.

Monet lapset, heidän joukossa oppikoulujen oppilaat, eivät ole koskaan saaneet opetusta kuuntelemisesta ja keskittymisestä. Heidän ajatuksensa vä- eltavat siellä läällä opettajan puheessa tuntiin. Ennen voi kuitenkin syyttää pelkäämistä oppilaita. Tutkimukset ovat osoittaneet, että opettaja on hyvin tärkeä tekijä. Jos hän opettaa mielenkiintoisesti, jos koko loppu pitää hänestä, jos hän pystyy pitämään koko luokan mielenkiinnon vireillä ja jos hänellä on miellyttävä ääni oppilaat kuuntelevat häntä paljon mieluummin kuin muuten.

Luokkahuone näyttää myös tärkeää osaa. Epämukava lämpötila, huono akustikka sekä oppilaiden näkemistä ja kuulemistä häiritsevät tekijät laskevat kuuntelemisen astetta nopeasti.

Opettajat, joilla on kova ja tyly ääni kuten myös ne joilla on numiseva ja yksitoikkoisen ääni eivät pysty pitkään pitämään kuulioidensa mielenkiintoa vireillä. Meluinen luokkahuone, jossa opettaja puhuu yhtä aikaa opettajan kansa luo huonon ilmiapiirin kuuntelemiselle.

Kuuntelemistä voidaan opettaa. Tutkimusten tulokset osoittavat, että systemaattiset kuunteluohjelmat ovat osoittaneet erittäin menestyksellisiä. Esimerkiksi annettaessa erikoisopetusta pääkohtien, yksitoikkoisten ja eroavaisuuksien kuuntelemisessa, voititiin todeta, että eivät ainoastaan nämä tiedot, vaan myöskin sellaiset opettajan sanojen ja eri ohjeiden ymmärtäminen paraniivat.

Yleensä opettajat puhuvat liian. Oppilaat eivät yksinkertaisesti voi sulattaa kaikkea kuulemaansa. Oppikouluissa käytetään 90 prosenttia ja kansakouluissa 60 prosenttia ajasta opetuksen ja keskustelujen kuuntelemiseen. Tämä on kuitenkin aivan liian suuri taakka parhaimminkin oppilaan kannollisiksi. Oisi keskityttävä jakamaan aikaa suuremmissa määrin sellaisiin toimintoihin, joita ei ohjata puhumalla. Opettajan käyttäessä erilaisia opetusmenetelmiä ovat oppilaatkin kiinnostuneita opetuksesta.

On tärkeää uuden kouluvuoden alkaessa, että vanhemmat opettajat ja oppilaat tajuaavat kuuntelemisen tärkeyden. Jollei lapsenne opi kuuntelemaan tehokkaasti hän joutuu kärsimään siitä koko opiskeluajan. Kolmeen perusasiaseen, lukemiseen, kirjoittamiseen ja laskentaan on lisättävä kuunteleminen. Opettajan tehtävänä on puhua ja oppilaan tehtävänä on kuunnella. Molempien tehtävä on tärkeä.

Detroit, Mich.

MISS HELMI WARREN, ent. detroitilainen, joka on kymmeniä vuosia sairastanut nivelreumatauti, kuoli 79 vuotiaana Lauriumissa, Mich.

Helmi Margaret (Väänänen) Warren, oli syntynyt Suomessa, Pudasjärvellä, tuli vanhempiensa mukana Yhdysvaltoihin 1903 Calumetiin, Mich. johon asettuivat asumaan. Hän graduoi Calumet k.koulusta, oli senjälkeen opettajana Tapiolassa, Mich., vuoden. Hän oli ensimmäinen suomalainen tyttö joka opetti Kuparialueen koulussa. Myöhemmin hän oli oppilana State Normal Collegissa, Ypsilanti, Mich., josta hän myöskin graduoi ja opetti 4 vuotta Calumet, Mich. kouluissa. Hän oli kielenkääntäjänä suomalais- sanomalehdille.

Helmi tuli hiljalleen invaliidiksi ja 1909 hän matkusti Arizonaan sairautensa vuoksi ja opetti siellä Tucson kansakoulussa. 1920 hän muutti Detroitiin vanhempiensa mukana ja tällä hän opetti invaliidi-sairaalan koulussa. Hän oli tällä suomalais- sihteerinä International Institutissa ja Detroitin YWCA:ssa, sijaisopettajana Detroitin kansakouluissa ja lltakouluissa hän opetti eng. kieltä ja kansalaistietoa. V. 1937 valtion virkailijat auttoivat häntä perustamalla Detroitin suomalais- paikannäyttelytoimiston, jossa hänellä oli sukulaisensa apuna. Työ onnistuikin erinomaisesti.

Hän perusti lahjatavarakaupan ja sen yhteydessä mli matkalippuja, vaikka oltiin jo hyvin invaliidi silloin. Myöhemmällä lahjatavarakauppa ja matkatoimisto sai nimekseen "Finnish Center" joka oli suomalais- keskuudessa Woodrow Wilsonin kadun varrella. Mutta kun toinen maailmansota alkoi oli toimisto suljettava. Hänestä tuli Notary Public ja sisäsihteerin expert. Hän oli elinikäinen kunniajäsen Detroitin Cosmopolitan Naisten Clubissa, ja Cosmopolitanin alkaja ja johtaja. Toimi tulkina oikeudessa ja opetti emigrantteja ja kansalaisiksi pyrkijöitä suom. il- takouluissa. Vaikka hän niin monia vuosia oli rullatuloihin kytkettyä, uskoi hän syvästi elämän suureen tärkeyteen. Helmi oli jäsen First Church of Christ Scientist, Boston, Mass. Kuoli Mr. ja Mrs. Walfrid Lassilankodissa, Laurium, Mich., joka oli ollut hänen kotinsa 15 vuotta. Mrs. Lassila on sukulainen, heidän lisäksien jäi kaivaten muistelemaan hyvä Helmi-tätiä monia sisarten lapsia.

Ruutimäen kirkon Lake View Receiving Vault. Helmi Warren oli kaikkien ystävä, iloinen ja herttainen ja aina valmiina autamaan kansalaisiaan. Ei hän välttellyt vaan uskoi että tämä oli hänen kohtalonsa ja koitti sen parhaalla kantaa auttamalla ja ymmärtämällä ihmistä. Hänestä pitäisi paljon enempää ja paljon kauniimmin kirjoittaa, mutta tiedän että kaikki jotka hänet tunsivat muistelevat häntä esimerkillisenä ihmisenä ja siunaavat hänen muistoaan.

SUOMEN LASTEN YSTÄVÄT seuran kokos on 9 p. helmik. Mr. ja Mrs. Aysoskin (?) kodissa, 6081 Granville Ave. Kaikkii tervetulleita, S.L.Ystäväthä hettivät \$25.00 Kotilieden edesmenneen monivuotisen johtajan ja alkajan rva Ida Salomaa muistorahastoon, jonka lisäksi Mr. ja Mrs. Kristo, Floridassa lähetti \$10,000, samaan rahastoon, joka tulee jaettavaksi köyhien ja vääneyden äitien hyväksi, sellaisten äitien, joilla ei ole mitään muita tuloja. Siis yhteensä lähetimme \$35.00.

MRS. IDA MATSON, kuoli 12 p. tammik. Äitiä suuresti kaipaava tytär (Irja) Mrs. Connolly, kolme lastenlasta, Muistotilaisuus oli Potin Memorial Kappelissa. Mrs. Mattson vietti Ironwood, Mich., haudattavaksi. Sairauksien runteluma on ollut tämänkin köyhän äidin elämä monia vuosia. Otamme osaa Irjan suuruun.

BETHLEHEM SEURAK. SUOM. NAISTENYHDISTYS kokoonnu ensimmäiseen kuukausikokoukseen keskiviikkona 27 p. tammik. klo 1:30 i.p. Kirkon alaisissa. Fanny Eckels

- Syytetty on siis lyönyt keppinsä poikki kantajan päähän?

- Niin, herra tuomari, mutta ei se mitään tee, minulla on jo uusi keppi.

